

जा.क्र. जि.प.आरोग्य /बो डॉ/१४/१२
आरोग्य विभाग जि.प. नाशिक
दि. ०७/०६/२०१२

प्रति

व्यवस्थापक
डै. दिव्य मराठी
नाशिक

विषय :- दैनिक दिव्य मराठी वृत्तपत्रातील दि. ६/६/१२ रोजीच्या "क्रॉस पॅथी प्रॅक्टीस करणाऱ्यावर आता नजर" या बातमी बाबत खुलासा

वरील विषयानुसार संबंधीत बातमीमध्ये होमियोपॅथी आयुर्वेद, युनानी व तत्सम पॅथीच्या डॉक्टरकडून क्रॉस पॅथीची प्रॅक्टीस करणाऱ्या डॉक्टरवर संबंधीत पदवी देणाऱ्या परिषदेमध्ये प्रस्ताव पाठवून कार्यवाही करण्याचे आदेश राज्याच्या वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्य विभागाने दिले आहेत. अशा प्रकारची बातमी पसिध्द झाली आहे. या अनुषंगाने सदरची बातमी देताना होमियोपॅथीक पदवीधारक (BHMS DHMS) वैद्यकीय व्यावसायिक Allopathic औषधीची प्रॅक्टीस करत असल्यास त्यांच्यावर कायदेशीर कार्यवाही करण्यास महाराष्ट्र होमियोपॅथीक परिषद ही संस्था सक्षम आहे असा खुलासा वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्य विभाग यांचेकडून दि. २४/५/१२ रोजी प्राप्त झाला आहे.

तथापि बातमीमध्ये आयुर्वेद युनानी व तत्सम पॅथीचा उल्लेख असल्यामुळे (National Integrated Medical Association) NIMA नाशिक शाखे व्हारा दिलेल्या लेखी पत्रान्वये आयुर्वेद व युनानी व्यावसायिकामध्ये संभ्रमाचे वातावरण निर्माण झाले असल्याचे नमुद केले आहे, त्या अनुषंगाने भारतीय चिकीत्सा पद्धत (आयुर्वेद, युनानी व सिद्ध) अंतर्गत अंतर्भूत व्यावसायिक, त्यांना मिळणाऱ्या आधुनिक चिकीत्सा प्रशिक्षणानुसार आधुनिक चिकीत्सा पद्धतीचा वापर करू शकतात असे महाराष्ट्र शासन राजपत्र दि. २५/११/९२ मध्ये नमुद आहे.

महाराष्ट्र शासनाचे पत्र क्र ममा अ २००६ /५३/प्रक्र ११/०६ /अधिनियम वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्य विभाग मंत्रालय मुंबई दि. २८/०५/२००७ नुसार महाराष्ट्र वैद्यकीय व्यावसायिक अधिनियम १९६१ च्या अनुसूचिप्रमाणे ए, ए-१, बी, डी या शेडयुलमध्ये नोंद असलेल्या आयुर्वेद पदवीधारकांना अऱ्लोपॅथीक वैद्यकीय व्यवसाय करण्यास अनुमती आहे. असे नमुद केलेले आहे.

असा खुलासा आपल्या वृत्तपत्रात देण्यात यावा.

जिल्हा आरोग्य अधिकारी
जिल्हा परिषद, नाशिक

प्रत, डॉ. तुषार सुर्यवंशी अध्यक्ष निमा नाशिक शाखा यांना माहितीस्तव व योग्य त्या कार्यवाहीस्तव.

महाराष्ट्र शासन

संकीर्ण 0512 /159/2012/अधिनियम

वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग/अधिनियम

लाटाम कामा रोड, हुतात्मा राजनगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई 400 032

दिन - 28 मे, 2092

प्रति,

✓ उल्हा आरोग्य अधिकारी,

लिंग्दा परिषद, न्याशिक.

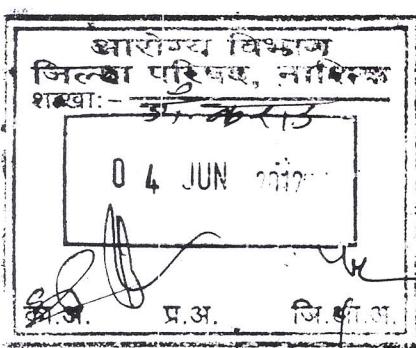
विषय :- होमियोपैथीक (BHMS,DHMS) पदवीधारक वैद्यकीय व्याहारिक अल्पोपैथीक पैथीचा वापर करोत असल्याबाबत..

महादय

उपरोक्त विषयाबाबतचे आपल्या कार्यालयाचे पत्र क्र. नं. जि.प.आरोग्य / होमियोपैथी/आयू /12 , दि. 3.05.2012 च्या नाऱ्ये कृपया अवलोकन घावे.

मदर पत्रान्वये कावेल्या विज्ञानानुसार विषयाकौल वैद्यकीशास्त्रातील पदवीधारक उट्याळी दृष्टिक्षेप करताना आरोग्य विज्ञन पैथीभौल (health science) औषध्याचा वापर कराण्याचाही कायदेशीर कारवाई करण्यास महाराष्ट्र होमियोपैथीक परिषद ही संस्था सक्षम आहे.

मुख्य विषयाकृत अपराध्याविरुद्ध उपरोक्त परिषदेकडे तकार करावी अथवा त्याअनुषंगाने कारवाई प्रस्तावित करावी.

आपला,

रोद्देश

(श. रोद्देश)

मुख्य विद्यार्थी, महाराष्ट्र शासन

३१-५२५

e920

2032

9ye | 92 | 91 | 6

प्रति

मा. सचिव २१५१८
वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्य विभाग
मंत्रालय, मुंबई ४०००३२

जा.क्र. जि.प.आरोग्य /होमिओपैथी/आयु/१२
आरोग्य विभाग जि.प. नाशिक
दि. ०३/०५/२०१२

विषय :- होमियोपैथिक (BHMS DHMS) पदवीधारक डैचर्जीय व्यावसायिक अलेपैथिक औषधीचा वापर करीत असलेबाबत.

संदर्भ :- १) श्री. हितेश खैरनार सचिव इलेक्ट्रोपैथी असोसिएशन ऑफ नासिक यांचा तक्रार
अर्ज दिनांक १२/०४/२०१२

उपरीक्त विषयानुषंगाने श्री. डॉ. हितेश खेरनार सचिव इलेक्ट्रोपैथी असोसिएशन नासिक यांनी संदर्भीय अर्जाद्वारे तळाकार केली आहे की, होमियोपैथी (BHMS DHMS LCEH) पदवीधारक अऱ्लोपैथीक प्रैक्टीस करत आहेत तेव्हा ते बोगस डॉक्टर आहेत. त्यांच्या विस्तृदृढ विभागाने काय कार्यवाही केली आहे ? असे पुनर्मार्ग विस्तृदृढ अशिवान पटेल यांच्या दि. १०/०५/१९९६ च्या सुप्रीम कोर्टाचा दाखला देऊन विचारणा केली आहे.

महाराष्ट्र शासन वैद्यकीय शिक्षण औषधी व द्रव्य विभाग परिपत्रक क्र. एसीएच २००२/२८८६/प्र.क्र. ४८७/०१/अधिनियम मंगळवारी मुंबई दिनांक ०४/०२/२००२ च्या परिपत्रकानुसार होमियोपैथी औषधी पद्धतीमधील मान्यताप्राप्त अर्हता धारण करणाऱ्या वैद्यकीय व्यावसायिकाने मुंबई होमियोपैथीक प्रॅक्टीशनर्स अँक्ट १९५९ मधील कलम २०(१२) (अ) मधील तरतुदीनुसार केवळ होमिओपैथी मध्येच व्यवसाय करणे आवश्यक असल्याचे नमूद केले आहे.

परंतु जे होमियोपैथीक वैद्यकीय व्यावसायिक अँलोपैथीक औषधीचा वापर करून वैद्यकीय व्यवसाय करतात त्याच्या विरुद्ध कोणी व कोणती कार्यवाही होणे अपेक्षित आहे ? याबाबत मार्गदर्शन क्वावे ही विनंती—

सोबत :: तक्कार अर्जाची छायांकीत पृत

प्रत माहितीस्तव सादर

मा. जिल्हाधिकारी, नासिक

मा. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जि.प. नासिक

प्रत श्री.हितेश खेरनार सचिव इलेक्टोपैथी असोसिएशन वायिक

जिल्हा आराग्य अधिकारी
जिल्हा परिषद, नाशिक

प्रत माहितीस्तव सादर
मा. जिल्हाधिकारी, नाशिक
मा. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जि.प. नाशिक
प्रत श्री.हितेश खैरनार सचिव इलेक्ट्रोपैथी असोसिएशन नाशिक

स्वास्थ्यरीति

जिल्हा परिषद्, नाशिक
जिल्हा परिषद्, नाशिक
कोलांगने संस्थान गृह
कोलांगने संस्थान गृह
कृ. दत्तकर्णी
आ. विजय कुमार अंगारकार
प्राप्ति लाइब्रेरी नारायणी
न लेखालय
इंडिया संस्कृति
१८५७